

**Postanowienie Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego
z dnia 12 czerwca 1996 r.
I PZP 13/96**

Konfederacja Pracodawców Polskich nie jest podmiotem uprawnionym do składania wniosków o podjęcie przez Sąd Najwyższy uchwały mającej na celu wyjaśnienie budzących wątpliwości w praktyce przepisów prawnych.

Przewodniczący: Prezes SN Jan Wasilewski, Sędziowie SN: Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Józef Iwulski, Kazimierz Jaśkowski, Janusz Łętowski, Maria Mańkowska, Teresa Romer.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 czerwca 1996 r. wniosku Konfederacji Pracodawców Polskich skierowanego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do rozpoznania przez skład siedmiu sędziów Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego o podjęcie uchwały zawierającej odpowiedź na następujące zagadnienie prawne:

Czy ustawodawca w przepisie art. 8 ust. 2 cytowanej ustawy sformułował bezwzględny obowiązek uzyskania zgody wszystkich organizacji związkowych dla wprowadzenia w życie regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, czy też ratio legis przepisu polega na bezwzględnym obowiązku przeprowadzenia procedury uzgodnień ze wszystkimi organizacjami związkowymi ?

2. W przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie 1 (bezwzględny obowiązek zgody wszystkich organizacji związkowych) - czy istnieje możliwość realizacji postanowień ustawy przez Kierownika Zakładu Pracy - Pracodawcę ?

p o s t a n o w i ł:

o d m ó w i ć podjęcia uchwały.

U z a s a d n i e n i e

Konfederacja Pracodawców Polskich w piśmie z 11 kwietnia 1996 r., adresowanym do Sądu Najwyższego - "Izby Pracy", powołując się na art. 13 pkt 3 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz. U. z 1994 r., Nr 13, poz. 48 ze zm.) wniosła o podjęcie uchwały mającej na celu wyjaśnienie budzących wątpliwości w praktyce przepisów prawnych zawartych w art. 8 ust. 2 poprzez udzielenie odpowiedzi na pytania przytoczone we wstępnej części postanowienia.

Z uzasadnienia wniosku wynika, że chodzi o wyjaśnienie wątpliwości jakie budzi treść przepisu art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 163 ze zm.). Wątpliwość powstała przy tworzeniu regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w Kopalni "W.". Regulamin ten został uzgodniony przez dyrektora z czterema organizacjami związkowymi działającymi na terenie Kopalni, natomiast piąta organizacja związkowa

nie wyraziła zgody na treść proponowanego regulaminu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 13 pkt 3 wymienionej wyżej ustawy o Sądzie Najwyższym Sąd Najwyższy wykonuje swoje funkcje między innymi przez podejmowanie uchwał mających na celu wyjaśnienie przepisów prawnych budzących wątpliwości w praktyce lub których stosowanie wywołało rozbieżność w orzecznictwie.

Uchwały, o których mowa w tym przepisie nie są podejmowane z urzędu lecz na wniosek uprawnionych podmiotów. Taka konkluzja wypływa z treści art. 16 ust. 2 tejże ustawy. W przepisie tym wymieniono Pierwszego Prezesa i prezesa Sądu Najwyższego, Ministra Sprawiedliwości, Rzecznika Praw Obywatelskich, a jeżeli chodzi o sprawy z zakresu prawa pracy również Ministra Pracy i Polityki Socjalnej jako podmioty uprawnione do przedstawiania wniosków o podjęcie uchwał.

Ponadto w myśl art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234 ze zm.) organizacjom wymienionym w ust. 1 tegoż artykułu (czyli ogólnokrajowej organizacji międzyzwiązkowej i ogólnokrajowemu związkowi zawodowemu reprezentatywnemu dla pracowników większości zakładów pracy), przysługuje prawo występowania do Sądu Najwyższego z wnioskami o wyjaśnienie przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych budzących wątpliwości lub których stosowanie wywołało rozbieżność w orzecznictwie. W ustawie z tej samej daty (23 maja 1991 r.) o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235 ze zm.) nie przewidziano dla organizacji pracodawców takiego uprawnienia. Pewna symetria uprawnień związków zawodowych i organizacji pracodawców została jedynie przewidziana w art. 16 ust. 1 i 2 tejże ustawy, jeżeli chodzi o uprawnienie do opiniowania założeń i projektów ustaw oraz aktów wykonawczych do tych ustaw.

Z powyższego omówienia przepisów prawnych wynika, że uprawnienie do występowania do Sądu Najwyższego z wnioskami o podjęcie uchwał przysługuje wyrażnie określonym w ustawach, nielicznym podmiotom. Nie jest ono uzależnione od rangi czy znaczenia w życiu publicznym (np. przysługuje tylko dwóm ministrom, a nie przysługuje premierowi), ani od innych możliwych do zdefiniowania cech. Nie podlega zatem ocenie Sądu Najwyższego to, czy powinno ono przysługiwać również innym podmiotom. Konfederacja Pracodawców Polskich nie została wymieniona jako podmiot uprawniony do przedstawiania wniosku o podjęcie uchwały.

Przedstawienie wniosku przez podmiot nieuprawniony stanowi uzasadnioną przyczynę odmowy podjęcia uchwały (art. 20 ust. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym) bez potrzeby analizowania, czy zachodzą pozostałe przesłanki podjęcia uchwały wymienione w art. 13 pkt. 3.

Z tych względów Sąd Najwyższy w składzie powiększonym postanowił jak wyżej.

=====